

SZILASI LÁSZLÓ

[18.48: telefon]

(El nem hangzott beszélgetések anyámmal)

Naplóregény: zsolozsma és mantra (2. rész)

06. 27. • Ma van a névnapom, de majdnem mindenki elfelejtette, ajándékot se kaptam, hacsak azt nem, hogy újabban elkezdtünk uszodába járni, úszok a hosszú medencében négy teljes hosszat (csak életmentő úszásom van, életmentő mellúszás, semmi más, örökké kint van a fejem, nagyon fárasztó, két tempó alatt kifújom, hogy aztán – rettegve – újra levegőt vehessek, nagyon figyel az uszodaőr, már közelebb húzta magához a mentőeszközait), aztán négyet a kis melegben, keresztbe, aztán vissza a hideg vízbe, újabb négy hossz, soha, de soha nem fogom elérni a szemben lévő falat, Eric Moussambani, a világegyetem leglassabb olimpiai úszója, Guinea, vagy még csak ő se, de az egész túra valahogy mégiscsak *elegánsabb*, mint legutóbb, kifinomultabban fuldoklom, csak a szakértők veszik észre, az eszeveszetten gyorsan suhanó nyugdíjasok, szeretik a magamfajta fiatalokat, akiket leelőzhetnek, értük vagyok, aztán szauna, az egyik idős hölgyet a lábáról ismerem fel, nagyon szép neki is a lábfeje, de nem mondom neki, mert esetleg félreértené, aztán lassan behúzzák a pályákat elválasztó műanyag szerelést, oda lehet látni, vízilabdakedzés lesz, egy bérletes bácsi későn érkezik, zavarba kerül, úszkáljon itt össze-vissza, vagy mi lesz, én pedig közben némán káromkodom, Jamina, bazmeg, Jamina, nemcsak az volt a baj vele, hogy a Franklin 36. két kilométeres sugarú körében nem volt egyetlen ember se, aki – leszámítva a tótot, de az csakis a bunkóké – beszélt volna bármiféle idegen nyelvet, hanem az is, hogy egy ember se volt, aki tudott volna úszni, és nem is hiányolta senki ezt a tudást, és aztán a lányok a gimnáziumban kicsúfoltak a strandon, nem tudsz, nem tudsz, miért nem tudsz (mert a strandra azért kijártam, nem engedték volna el, de nem kéredzkedtem el, hanem hazudtam valamit), de ezt se mondom ki, mert a barátnóm szerint mégiscsak ezekből a hiányokból élek, a falusias környezetünkéből, a szegénységünkéből, a kevés könyvünkéből meg abból, hogy délutánra leszemeztem magamnak néhány fürt szőlőt, és amellet olvastam a kisebbik diófa alatt a könyvtári könyveket, *A tizenöt éves kapitányt – Dick kitépte övéből a kést, és teljes erejéből Harris mellébe döfte.*

06. 29. • Van egy csabai hallgatóm, akinek ki kellett költöznie a kollégiumából, haza kellett mennie a lakótelepi lakásukba, ahol csak az apja él, meg az anyja, már nem szeretik egymást, ha otthon vannak, csak bökdösik süketen az okostelefonjukat a félsötétben, a hallgató gyerekük fel se kel, majd csak pénteken, az ágyában olvas, félig sírva, mélységes a depressziója, itt hagyta Szegeden, a szegedi bölcsészkaron minden motivációját, és olyanokat ír, hogy *a kabátom persze olyan, mint a jó keresztény, / hiába veri az ég, tompán tudomásul veszi, értem én, nagyon is értem, talán én értem ezen a Földön a legjobban, a te legnagyobb felháborodásodra pontosan így éreztem én is az első egyetemi vakációmon, eljöttetek értem autóval, kirámoltunk (egy alagsorban éltem,*

a garázzsal szemben, a kis műhelyben, WC az autó mellett, zuhanyozni a kollégiumokba jártam), hazamentünk, és akkor hirtelen becsukódott az ég, bedeszkták az eget a micisapkás munkások kopott, keményfa pallókkal, keringtem a házban meg a telken, sehol sem találtam semmit, a testvéreim betonhülyék voltak, nagyon örültek nekem, és nem hagytak olvasni, te elkezd-tél pszichológushoz járni, *az nem lehet igaz, hogy neked ennyire rossz itt nálunk* (de, bazmeg, lehet), és esténként, lefekvés előtt az volt a fantazmagóriám, hogy most elalszom, és soha többé nem fogok felébredni, de ekkor legalább megvi-gasztalhattál, és másnap reggel tényleg felébredtem, nagyon büszke voltál magadra, de hát miért, a gimnázium zárva volt, a kocsmák üresek, a könyvtár is üres, noha már épül az új, a volt osztálytársaimat nem találok, a vonalas te-lefonokat szinte mindig az apa veszi fel, mogorva szararcok, nem emlékeznek rám, a Pikk Dámában néha van egy-két arc, de ők meg túl jók, van ez a vidéki finomság, a fiatalembereké, ami nálam mindent visz, otthonos és vagány, *egy Unkaszt kérek, így kérik a gyomorkeserűjüket, csak hát ez is semmi, nincsen ennek se tartalma, ez is üres, hiányoznak a barátaim, el is megyünk (apró-pénzből) egy lengyelországi körutazásra (exodus, hogy te is értsd), még tombol a Solidarność, láttuk a papot, aki gyóntatta őket, és az ablaktalan mikrobusz-ban letagadom, hogy a csajom a feleségem lenne, pedig az lesz.*

07. 01. • Ma elmentünk Pestre (vonattal, ne idegeskedjél), megszűnt az IC-n a helyjegy, azaz a helyjegyet nem kell megvenni, ingyen adják, oda, ahova ők sze-retnék, a jegy ára meg felment, már a nem-IC-szakaszra sem kell jegyet venni, azt is adják, akárcsak az első osztályét, olcsón, azaz nagyon drágán, kb. ezer forint a (MÁV szerint: nem létező) helyjegy ára, látod, anyám, milyen bonyolult szerkezet a nyelv, a megértéséből és az előállításából élek, de ezt csak úgy mondom, alázatosan és pökhendien, mert nehezen érthető, hogy én valójában mit is csinállok, miért kapom a pénzemet, talán csak nem a semmiért, már Kiskundorozsmán is megáll a vonat, meg hosszabb az útidő, minek, de azért általában akadálytalanul suhanunk, és vittük a bicikliket is, mostanában azzal járunk a nagy Budapesten (napok telnek el, senki sem dudál, senki nem ká-romkodik, még mindig civilizáltabbak erre az emberek), azért mentünk a fővá-roshoz, mert a Városmajori Szabadtéri Színpadon bemutatták a magyarkanizsai francia emigráns, Nagy József, avagy József Nadj *OMMA* című művét, nyolc fe-kete ember van a színpadon, négy nagyon kigyúrt és kopasz, négy vékony és hosszú hajú, bő egy órát táncolnak, közben néha magyar szavakat próbálnak mondani (*egy, kettő, fekete, miért*), én pedig el se tudom képzelni, hogyan lehet ezt a rengeteg mozgást *megjegyezni*, felolvadnak az individuumok a táncban, vagy éppen kiteljesednek, a darab – állítólag – a idegenek megismeréséről szól (ismerd meg őket, aztán találd meg magadat bennük, ezt mondta az előadás előtt az igazgatóságos asszony), végigtáncolják az életüket, meg a miénket is, temetés a vége, dupla temetés, az egyik halott a szájában piros madzaggal emeli fel a másik fejét, döbbenetes vég, és aztán nevetve elmenekülnek a tán-cosok, előttünk hat nő ül, fiatalságuk utolsó, rothadó pampuskáit rágják, ná-lunk a Széchenyi téri Roncsderby nevű retrodiszkóba járnának, itt viszont erre a műsorra jöttek el, és biztos vagyok benne, hogy soha nem fogják ellenezni (ahogy Szegeden mondják:) a *migránccsok* bejövételét és letelepedését, ki tud-ja, talán előtte se tették volna, mert ebben a városmajori teltházban, úgy tűnik, a katarzis után ilyen a közízlés.

07. 03. • Édesanyám, te mindig azt mondtad, hogy nem érted a számítógépet, pedig hát már ebben a többes számban benne volt az értés, jóval több, mint Umberto Eco *Foucault ingájában*, ahol azt hiszik, hogy az egyes számítógép a kérdés, nem az összekapcsoltak, nem a rendszer, nem a hálózat, de azt talán mégiscsak nehéz lenne megértened, hogy a szeged.ma nevű oldalon van egy *mindennapi kenyérünket* című cikk, sok hibás, mégis tökéletes Fortepan-fotóval, régi aratások, és tényleg oda van írva az egyik kép alá, hogy *Hofherr-Schrantz-Clayton-Shuttleworth cséplőgép*, olyan, mintha apám mondaná, de mégse lehet visszakeresni, mert a számítógépek nem mindig őrzik a régi megjelenéseket, a mondatom tényleg vonatkozó típusú, mégis visszakereshetetlen, a gép tetején gyerekek és felnőtt nők adagolják a búzát, de van ott egy férfi is, lent villás emberek állnak, van közöttük egy szakállas-bajuszos öregember is, lehet, hogy neki ez az utolsó aratása, büszkén veti fel a fejét, gőgös rá, hogy még mindig dolgozik, hátul pedig három masiniszta, simléderes sapkában, őket – jól láthatóan – nem érdekli a betakarítás, csak a profit, már mennek is tovább, te mélyen lenézted ezt a világot, nem akartál paraszt maradni, nem akartad a földet túrni, ahogy az apád sem akarta, túl *egyszerű* volt neked ez a világ, közönséges, nyers, durva, nem láttál rá az aratás kimondhatatlan és mitikus szépségeire, *Hofherr-Schrantz-Clayton-Shuttleworth*, vak voltál ezekre, hála az Istennek, különben még én is a földet túrnám és túratnám másokkal, a Dutráimmal vagy a számítógépes és légkondicionált John Deere traktoraimmal, valahol Fürjesen, vagy ki tudja, hol, és lenézted a tót nyelvet is, mert az a bunkóké, ez volt a véleményed, a nyelvük okán kirekesztetted őket a műveltek világából, és lehet, hogy épp ez a – később alaposan megutált – kirekesztés kellett a felemelkedésedhez, hogy ott éltünk abban a kibaszott Jaminában, és te mégis kiiskoláztattad a fiadat (az egyik tanár lett, a másik lelkész, a harmadik kertész – így szoktad mondani), hatalom nem, de izolálás, embargó és bojkott kellett mindehhez, és le kellett tagadnod, hogy te is anyanyelvi szinten beszéled a tótot, *tágyeme na körgát, vízállás megtekintovaty*.

06. 04. • Ma mütötték a kisfiamat Pozsonyban (az egy olyan város, hogy HÉV-vel lehet átmenni belőle Bécsbe, nyolcvan kilométer, mindössze félmillióan laknak a szlovákok fővárosában), a gyermek anyja nagyon elégedetten telefonált, minden simán ment, szép volt a környezet, az ápolónő valóban magyarul beszélt, mindenki kedves volt, a gyermeket elkábították, mielőtt levették volna a vérét, amiből előállították a plazmát, abba tették bele az össejteket, és aztán ezt az egyveleget egy branülon keresztül töltötték bele a majdnem érzéketlen testbe, nem tartott sokáig, a fiú hamar magához tért, elhagyták az objektumot, majd ősszel kell visszatérni, kontroll és, talán, második beavatkozás, kétmillió forint az egész, és nem öt vagy nyolc, mint Bécsben vagy Svájcban, nagyon örül mindenki, és én is nagyon örülök, hogy már itt tart a tudomány, és hogy a nagymama ki tudja fizetni érte ezt a hatalmas összeget, autóval mentek, reggel indultak, estére már itthon is voltak, négyszáz kilométer az egész, pompás a működés, ez egy működő világ, csodálatos a Visegrádi Négyek birodalma, az pedig nem jut az eszébe senkinek, hogy mindez – hitem szerint – Isten munkája, nekem a fiamért kellett imádkoznom, nem, teszem azt, Recep Tayyip Erdoğanért, és most már otthon van a gyermek, várja a gyógyulást, várja a felépülést, a következő hét végéig még óvodába is fog járni, jó helye van Baktóban, a nagyszülőknél, játékok a kertben, teknősbékák, hálós trambulín és kutya (majdnem olyan jó lehet, mint nekem a Pozsonyi u. 50-ben, a '60-as évek má-

sodik felében, a diófa alatt, a téglaudvaron), de neki talán *trauma* mindez, és – egyelőre – nem tudja elmondani, mi minden a baja (én például *gyötörni* szoktam, *elkap az izomzat*, ahogy nálunk mondják, gyűröm az arcát, nyomogatással és feszítésekkel határozottan fejlesztem a négyfejű combizmát, csiklandozom is, és lehet, hogy ő valójában gyűlöli mindezt, de mindig nevet, kacag, röhög, és néha kéri is a különböző *gyötörtetéseket*, és az tényleg nem jó), nem, tényleg nem jó a nyelv, pontatlan és kifejezetten elnagyolt, de a nyelven túl se jobb, innen se rosszabb, és épp ezért azt várom a talán mégiscsak beépülő összejektől, hogy referáló & nem pusztító nyelvet adjon a fiamnak.

07. 05. • A Franklin u. 36-ot eladtuk, és az összeg rám eső egyharmadából ki tudom fizetni a középső gyerek tanulmányait, számomra talán ez az örökség legfontosabb része, még apám anyjáiék is örülnének ennek a felhasználási módnak, úgy gondolom, de az is igaz, hogy apránként igyekezem elhordani a dobozaidat a fűrjesi testvéremtől, őt nem érdekli, mi van bennük, bizonyos értelemben *undorodik* a ládikóidtól (nem hibáztatok, ez is egy védhető hozzáállás: gyász esetén – gondolom – *minden* megengedett), legutóbb egy Mulino Biancós fémdobozt hoztam el tőle (valaha teljes kiőrlésű édes keksz volt benne, úgy emlékszem, nagyon szeretted), van benne egy tiszta, füzetből kiszakított papírlap, a gyönyörű kézírásoddal (*2022. VIII. Robikánál /temetésekre/ 300.000 Ft van*), egy nagyobb, kopott boríték, amin csak számok vannak, nem értem őket, aztán egy levél hátoldala, a levelet én írtam egy hirtelen felbukkant idős rokonnak (*Apám meghalt, a kisfiam pedig már négy és fél éves, minden elkopik, eltűnik, nem szeretem, hogy odatesznek a kapcsolatok is, ilyeneket írtam, 2021. március 19-én*), egy 2022. januári levél a Magyar Államkincstár Nyugdíjfolyósító Igazgatóságától (*Saját ny. 92.810.-, Pali ny. egyharmada 39.965.- = 132.775.-*), és aztán, mindezek alatt, egy kicsike, félbehajtott boríték (*Karikagyűrű, Szilasi Pálné*), felnyitom, és tényleg ott van benne a karikagyűrűd, kívülről körül is rajzoltad kétszer-háromszor egy golyóstollal, soha nem lehetett lehúzni az ujjadról, és most mégis itt van (egy korábbi kórházi kezelésednél vette le egy ápolónő, beszappanozta a gyűrűsujjadat, és már csusszant is lefele), szép, tiszta, nagyon egyszerű, és sokkal kisebb, mint ahogy emlékeztem rá, apám húzta fel a kezedre 1960. augusztus 20-án, a jaminai evangélikus templomban (a sajátja elveszett egy ház építéskor, elnyelte a vályog), és aztán egy életen át rajtad volt, az utólag általam kiszínezett képeken is látom, látni vélem, szégyellem magam, mégis sírok, talán azért, mert vannak *erős jelölők*, a kontextusuktól függetlenül erősek, és a gyűrű biztosan ilyen, mit csináljak veled, a Jókai-regényekben az anya ékszerét mindig a saját kedvesének adja a fiú, én is ezt fogom tenni, vagy bedobom a Dunába, a Tiszába, a Drávába, a Szávába.

07. 06. • Kevés könyvünk volt otthon, de némelyik túlságosan korán szembe-sített az alapproblémákkal, például azzal, hogy *nyúlfarknyi villanás az élet*, ez egy *A Világirodalom Legszebb Versei*-típusú kötetben volt, hülyeségnek találtam, ne már, élnek az emberek hetven, feljebb nyolcvan évet, aztán befekszenek a párjukkal a franciaágyukba, majd *eljő* a feltámadás, hol itt a probléma, a hetven, feljebb nyolcvan év villanásnak korántsem nyúlfarknyi, ráadásul nem is ér vele véget az a kurva *élet*, bármi legyen is az, de mostanában más lett a véleményem, a barátaim nyugdíjba mennek vagy készülnek, egyre többen halnak meg, már David Bowie (*A Rock Kaméleonja*) is elpusztult, pedig (az azóta szintén halott) Tina Turner majdnem megőrült, amikor 1985-ben ezzel a férfi-

val táncolhatott a *Tonightra, I will love you till I die*, szeretlek, amíg meg nem halok, ez volt a közös elképzelésük (Turner negyvenhat volt ekkor, Bowie harmincnyolc – és utána már tényleg csak egy nyúlfarknyi villanás), de megvolt P. L. Travers *A csodálatos Mary Poppins* című könyve is, ami nemcsak arra tanította meg, hogy az általad annyira óhajtott *középosztály* mennyire sebezhető valami (*Jól van, jól van – mondta hirtelen Banks mama, ámbár szerette volna, ha Mary Poppins nem ismeri annyival jobban az előkelő emberek szokásait, mint ő*), hanem arra is, hogy én alighanem brit lehettem az előző életemben, egy fiatal brit alattvaló, titkosszolga és kém, John le Carré modorában, aki örökké fog élni, megéli a világháborúkat és a hidegháborút, túléli mindet, és iszonyúan romantikus élete lesz egy kis, franciaországi birtokon, és csak ezek után költözik át az ősi területeitől békediktátummal megfosztott & búval ki-be baszott & nagyon szegény Magyarországra, 1964. január 1-én, a kanalas orvosságoknak (a személyektől függően) eperfagylalt, citromszörp és égetett rum íze volt, a nagymama volt Mary Poppins, ez a csodálatos tündérboszorkány, és innen persze igazából nem lehetett elhinni, hogy tényleg nyúlfarknyi villanás lehetne az élet, és nagyon sok évnek kellett eltelnie ahhoz, hogy Mary Poppinst elvigye tőlünk, belőlem a megfordult szél – *Michael kapta az iránytűt, a kép a tiéd, au revoir!*

07. 07. • A nőrokonaim végre fölhívtak Athénból, és ez azért fontos nekem, mert annak idején ott voltunk nászúton az első feleségemmel, az akkor elegánsnak számító Omonia tér közelében laktunk, egy pompás szállodában, módszeresen feléltük a lakodalmas pénzünket az utolsó *leptonig*, mára megváltozott a hely, feltűnően sok a hajléktalan, a migráns és éjszaka a prostituált, mindkét nemből, ha szabad ilyet mondanom neked, Amstelt ittunk az utcákon, és ezek most ott vannak, engem pedig itthon felejtettek, mert – állítólag – csak két pluszágy van otthon, hiszi a piszi, és aztán (meglepetés!) egy ötórás komputtal átmentek Szifnosz szigetére, ahol az idősebbik lányom lovagja dolgozik, mindenki megelégedésére, egy campingben, és az első exem sehogyan sem találja azokat az érzéseket, amiket a nyugat-európai kapitalista mocsokban megtaláltunk (*igenis, elmehetsz te is nyaralni, te alsó középosztálybeli disznó © 1968*), itt rend van, tisztaság, nem hordja a szél állandóan azt a sárga homokot, jó az étel, van mit inni (bár a gyantaízű Retsina sokakat megoszt, bennem, akkoriban, felidézte a történelem előtti kultikus felhasználási módokat), kint fekszenek a tengerparton, dagonyáznak a napfényben, begyűjtik a D-vitamint télire, testük magába issza a tengeri sót, amiért én itt – különleges fűszerként – ezreket fizetek, és nem élhetek úgy, ahogy mindig is terveztem: kenyér, olíva, bor + maga a Mediterráneum (kötelező olvasmány: Fernand Braudel: *A Földközi-tenger és a mediterrán világ II. Fülöp korában* – csodálatos olvasmány, de már elfelejtettem, csak az íze maradt meg, mint az igazán nagy regényeknek), nekem az uszoda jut, tegnap feltettem egy úszószemüveget, azonnal megváltozott minden, bele lehet lesni a medence mélyébe (piszkos egy világ, ne akarjad tudni, bár a te vélekedésed biztosan egybevág a rettentő valósággal), és közben rájössz végre, hogy az úszás nem csupán az életben maradáshoz szolgálja, hanem, a maga módján, egész egyszerűen *sport* is, ebbe fogok majd beleöregedni az öreg emberek között, akiknek az egyike *sapkát* visel a nyolcszáz millió fokos szaunában, állítólag azért, hogy ne melegedjen túl a feje: *ott, ahonnan én jövök, ez az eszköz szinte kötelező*, de azt, hogy hol van az az *ott*, már nem árulta el.

07. 09. • Ezt a történetet is tőled tudom, és csak azért mesélem el neked, mert nagyon látszik belőle, hogy milyen voltál (milyen vagy), és az is, mi minden lehetett volna belőled (és lehetne is, pl. pályaválasztási tanácsadó meg misszionárius – noha tudom, hogy igazából kirakatrendező szerettél volna lenni), de a valóságban könyvtáros voltál, a 11. sz. Általános Iskolában, a fiókkönyvtár vezetője, nagyon szerettek a gyerekek, és neked is volt egy kedvenced, egy kisfiú, aki gyakran mondta neked, hogy *könyvtáros néni, ideadod nekem a szörpikémet*, a gyerek belekapaszkodott a nehéz időkben a szörp édességébe, te pedig beleszerettél a *szörpíke* szóba, és aztán ez a fiú is elballagott az iskolából, és az apja azt szerette volna, ha szakmunkásiskolába megy, és kitanulja a kőművességet, de a gyerek nem akarta ezt, rendőr akart lenni, ki akarta nyomozni a rossz cselekedetek elkövetőit, Columbo meg Derrick, ilyen nevet mondott, majdnem olyan szépen, mint a szörpikét, hát persze, hogy megessett rajta a szíved, el is mentél az édesapjához (*egy jószívű bunkó, klasszikus jaminai arc*, ahogy megfogalmaztad), nem tudom, hogyan, de meg is győzted, a gyereket végül rendészeti szakközépiskolába küldte, aki aztán a tisztképzőt is elvégezte, főhadnagy lett belőle, úgy tért vissza Békéscsabára, a Franklin utcában lakott, néhány házzal följebb, a családjával, mindig megállt, néha az autójából is kiszállt, hogy beszélgethessen veled, akinek, mint mondta, *az egész életét köszönheti*, de aztán a délszláv háborúk alatt belekeveredett valami nagyon rosszba (fegyverek, kábítószer, emberek csempészése, senki sem tudta pontosan), beszélt is veled, de te soha nem mondtad meg nekem, hogy miről, és akkor te már hiába biztattad a keresztségre és az azt követő *megszentelődésre*, a nyomozó már csak nevetett szomorúan, és egy borzasztó februári reggelen, amikor már nagyon szorult a nyaka körül a hurok, elszállította a feleségét a munkahelyére, a fiait az iskoláikba, aztán hazament, főzött magának egy hosszú kávé (feketén, cukor és tej nélkül fogyasztotta), ült egy ideig az ebédlőasztal mellett, átgondolta az életét, át a lehetőségeit, aztán elővette a szolgálati maroklőfegyverét, bevette a szájába, és fejbe lőtte magát.

07. 11. • És azt is tőled tanultam, hogy mi történt azzal a jókora úrral, aki mindig olyan lelkesen aludt a gyülekezetben (vagy ahogy te mondtad: a *gyüliben*) az óra alatt, akinek a kisebbik lányával mindenki össze akart hozni bennünket, de nekem nem tetszett a lány, és amikor egyszer mégis felmentem hozzá, és titokban Sheridan likőrt ittunk, pici poharakból, alul fekete, felül fehér: úgy néztek ki, mint egy Guinness-törpe korsói, aztán hazajött az apa, és elkergetett, *ezeket a dolgokat nem szabad csinálni, hát egyedül vagytok, nem* (a lányát is szégyellte, meg az alkoholját is), és aztán később egy fiatal hajléktalan beköltözött a pincéjünkbe, az úr megtalálta, de a csöves agyonütötte egy ásóval, a holttestet bedobta a kerti ásott kútba, aztán hazastoppolt Szarvasra, ahol a rendőrség néhány nap múlva meg is találta, a kisebbik lány ekkor már Bécsben élt, brácsás volt a Volksoperben, írtam is neki egy levelet, de akkor már nem válaszolt, az anyját pedig nemsokára elvitte az Alzheimer-kór (figyeltem, hogyan viszonyulsz az esethez, de szépen viselted, és ez példaadó volt a számomra, mert a gyülekezetben ő volt a főellenség), a nővér, az a városszerte gyönyörűnek számító nő (egy későbbi kollégám a gimnáziumban szonettkoszorú-koszorút írt hozzá, bármi legyen is az) elvégezte az orvost, aztán Kecskeméten lett belőle belgyógyász főorvos, a fia is orvos lett, de ez a kitűnő fiatalember a diplomaosztója után már nem ébredt fel többé, elvitte az éjszakázás, az alkohol vagy a kábítószer, az anyja majdnem megőrült az ágya mellett, bizonyos érte-

lebenben úgy is maradt, benne ebben a beháborodásban, és mindezt csak azért mondom el most neked, mert soha nem beszéltem erről, de ez a történet minden fontosabb elemével (az apa és az anya halálával, az unoka sorsával és a család *Buddenbrook-ház-szerű* szétesésével) kifejezi azt a rettenetet, ami számomra – a, talán, érintetlen hitem alatt – a világhoz való viszonyom alapjegye, meghatározó ismerve, döntő kritériuma, és csak e fölött, vagy benne, van az az állandó, néha talán túlzó, néha offenzív, néha kifejezetten agresszív nevetés, kacaj és röhej, ami még a pszichiáterek érdeklődését is felkeltette, *Tudor és Vidor, egyszerre* (© Garaczi László), ne már.

07. 13. • Ezen a héten a Körös-torokban vagyunk, van ott egy tökéletes nyaraló, közel a vízhez, vaslábakon áll, majdnem kacsalábakon forog, iszonyatosan meleg van, egész éjjel megy a légkondi (*lóden nerccel bélelve* © Németh Gábor), délelőtt bemegyünk a városba (kávés & profiterol, használtruha-szaküzlet, Lidl, és a végére a fagyalt), eszünk valamit ebédre, majd (*posztulináris hipertóniám* miatt = a meleg ételek elfogyasztása után mindig rohadt álmos leszünk) alszunk egyet, négyig olvasunk valamit a beláthatatlanul széles körű Cocteaútól (*Vásott kölykök/Rettenetes gyerekek*), és aztán kimegyünk a vízhez, én nem úszom benne, mert a természetes vizeket mocskosnak érzem, hanem kiülök egy kocsmá árnyékos teraszára, tonikot iszom egy hatalmas pohárból, rengeteg jéggel és jó sok citrommal, ettől aztán aránytalanul nagy lesz a pófám, úgy gondolom, hogy az alattam hömpölygő tömeg maga az *aljanép*, nem ereszkedem le közéjük, nézem őket, azt se nagyon, nem keresztényi ez a magatartás, és aztán később, amikor már hűvösödik, elindulunk a gáton balra, a barátnőm fut, én meg biciklizek utána, a gát jobb oldalán lassan lemegy a nap, a sűrű fényben amerikai kombájnok aratnak, kilométerekre száll a por, gyönyörű a látvány, de fényképezőgépet egyikőnk se hozott, elhatolunk a sínekig, harmincöt perce jövünk, megfordulunk, elindulunk visszafelé, begyűjtjük azt a két kis fekete macskát, amit a közeli tanyából kivetettek a betonra, az egyik boldogan nyávog, a másik folyton fosik valami hígat, visszük az állatokat, nehogy már éhen haljanak, a szembejövő két nő először bennünket gyanúsít, *kiteszitek őket, hogy éhen haljanak, miféle dolog ez*, de aztán mégiscsak átveszik őket, *sznob* ez az állatvédelem, mégis meg vagyunk könnyebbülve, megvolt a pénteki jó cselekedet, bár a fürjesi testvérem épp az ellenkezőjén dolgozik, az út mellől már eltűntek a kombájnok, csak a por meg a kipufogók gőze száll, egészen a Tiszáig, kék a színe, alig lehet áthatolni rajta, de fölötté motoros sárkányrepülőkre érkeznek, nekik könnyű, ráközelítenek a gátra, aztán lassan visszaszállnak az eredeti magasságukba, látni a propellert, a gépet, az embert, elviszik ezt a júliusi naplementét valahová az emlékezetbe, neked is adom.

07. 16. • Mint tudod, apám teljesen váratlan pillanatokban árulta el nekem az akaratát, amikor például összeköltöztem a későbbi első feleségemmel, leültem a nappali szobában, és azt mondta, hogy *rendben, oké, de azért azt tudnod kell, hogy annak, aki már megcsókolta egy nő fenekét, annak, előbb vagy utóbb, el kell vennie azt a nőt feleségül*, és ezzel nem csupán azt árulta el, hogy a barátnőmet, előbb vagy utóbb, el kell vennem, hanem azt is, hogy ő, az adott alkalommal, meg szokta csókolni a nők fenekét, és ez azért is érdekelt, mert rólatok én csak annyit tudtam, tőled, hogy soha nem békültetek ki ágyban, hogy már egyetemista voltam, amikor arról érdeklődtél tőlem, hogy a nagy műtét után lehetsz-e terhes *méhen kívül*, és hogy apám egyszer azt mondta neked,

hogy a *gyönyörű vádlidat ezer közül is kiválasztanám, drága Évikém* (lábfetisizta volt ő is, akárcsak én), és most már nagyon sajnálhatom ugyan, de mégsem kérdezhetem meg tőled vagy apámtól, hogy milyen volt a szexuális életek abban a hatvanhárom (mondom: 63) évben, amíg együtt éltetek, tudom, hogy nagyon érdekelt ez a dolog, tudom, hogy rendszeresen átkutattad a férjed pénztárcáját, van e benne kép egy másik nőről (volt), tudom, hogy újra meg újra elmesélted a történetedet a fiatal belgyógyászlól, aki őszintén bocsánatot kért azért, hogy megcsiklandozott az alhasadon, de nem tudom, mi történt a hét-köznapokon, az ünnepnapokon, milyen lehetett az az érzéki élet, ami nélkül mi, a fiaid, nem is lennénk, fantáziálni félek, van bennem valamiféle szégyenérzet, nem akarok szembenézni azzal, hogy talán bennetek is tombolt a testi vágy, vagyis de, nagyon is akarnék, akarok, csak ideírni nem merem, hogy az én szentjeim (a vaszkulárisan demens és a szívbetegek) igenis egymásba engedték a nedveiket, szerettek, szerelmeskedtek, újra és újra együtt voltak, kufircoltak, volt hancúr és etyepetye és kamatyolás, huncutkodtak, volt unga-bunga, bujálkodás, hancúrozás, üzekedés és párosodás, meg az a többi olyan tevékenység, amiknek az emlegetését te általában nem szeretted, ti *szeretkeztetek*, és ez a fajta nyelvi szemérem tartósan elzár engem saját eredetemtől, attól, hogy *in concreto* hogyan jöttem létre: már késő, de ezt is tudni akarnám.

07. 17. • Ezen a héten Tomajban voltunk, és most csak annyit akarok elmondani neked, hogy a vendéglátónk megvette a szomszéd telek felét is (nem szereti az idegen zajokat, és így *elővásárlási jogot* szerzett, bármit jelentsen is ez), a tulajdonos neve Zánthó Pál, de sehol nem lehet megtalálni, állítólag Celldömölkön él, a barátunk oda is utána ment, de csak üzeni tudott neki (hogy ily módon hogyan fizette ki, azt el sem tudom képzelni, erről nem beszélt), a telken egyébként egy egyszobás kis épület áll, természetéből emelték, csodálatos építmény, könnyedén meg lehetne hosszabbítani, akár csak egy hosszú, fedett tornáccal is, öröm lenne mindenkinek, ha lenne bent némi légkondi, akár te is eljöhethnél, lehordanálak autóval a strandra, lenne egy bérelt helyed a fák alatt, közel a női mosdóhoz, esténként pedig felolvasnék neked, feküdnél az ágyadban, helyi megvilágítás, *Saját élet*, azt olvasnám fel, te meg nevetnél, mert már ismered, annak idején telefonon adtam át neked napról napra, némelyik estén pedig táborúz lenne a szomszédban, a barátomnál, ahogy most is volt, marhapörkölt főtt a bográcsban, *pincepöcő* változatban (paradicsommal, zöldbelpaprikával és sok borral, nehogy véletlenül lecsó legyen belőle), és ahogy ropogott a tűz, jól hallatszott, hogy valami motoz a másik kertben, sün, patkány vagy nyest, nagyon félelmetes volt az ismeretlen állat a sötétben, közeledett, jött felénk, fel is tűnt az a drótkerítés elbontott eleménél, nem állat volt, hanem Zánthó Pál maga, egy kicsike, büdös ember, elhanyagolt ruházatban, borzasztó szőrzettel és kitűnő modorral (valamikor pincér lehetett a Római úton, a szakszervezeti üdülőben), *Uram, ön keresett Celldömölkön? Maga után jöttem: valóban tartozik még nekem két és fél millió magyar forinttal*, ennyit mondott, aztán leült egy üres székre, ártatlan volt, mégis fenyegetőnek látszott, hiába voltunk erősebbek nála, a barátomnál pedig egyáltalán nem volt ennyi pénz, már kereste is a sötétben az aprító baltáját, *Adja meg a lakcímét, uram, keresni fogom*, ennyit válaszolt, és már lendítette a szekercét, de Zánthó Pál ekkor hirtelen átalakult farkassá, *vargar vagyok*, ordította, *farkas és száműzött*, és már-már előrántotta a törét, amikor (hála Istennek) hirtelen felébredtem.

07. 24. • Tiszapüspöki helye immár régóta Dunapataj, pontosabban a mellette fekvő Szelidi-tó, még pontosabban a Szittyótér, már akinek, ide járunk már évtizedek óta (hová, mindegy, olyan ez, mint Kossuth Lajos bicskája: előbb a nyelét cserélték le, aztán a pengéjét, mégis ugyanaz maradt, ahogyan a zászló sem csak bot és vászon, hanem, csakazértis, *vézna, apostoli szónok*, akár a Kosztolányi Dezső lelke, vagy kié), az első napokra a kisfiammal mentem, beteg ember, de nagyon jó a természete, nem beszél, de folyton nevet, és amikor belement a vízbe, nem fulladt bele, hanem elkezdett kutyázni, nem tudtam, hogy tud ilyen, de aztán a lányom kimentette, kimentette a testvérét, mert a másik lányom szerint féltestvér nincs, csak testvér, pedig nem is volt semmi baja a gyerekeknek, úszott ő, a maga módján, aztán eljött érte az anyja, a második exem, és elvitte Szegedre, látni vélem az összejtbeültetés hatásait, hogy ők látják-e, nem tudom, este pedig megjött a barátnóm, a kalocsai buszpályaudvarra érkezett, úgy bújtam elő egy oszlop mögül, mintha leváltam volna a szocialista domborműről, egymásra tapadtunk, elvittem a táborhelyünkre, pompásan kezelte a helyzetet, hiszen hát tényleg *világlátott nő*, ahogyan te mondtad róla, megszerettette magát mindenkivel, de nem tette ki a személyiségét senki karvaly-kíváncsiságának, néha egyszerűen nem válaszolt, de úgy tette ezt, hogy a kérdező észre sem vette, amúgy pedig azt csinálta, amit mindenki más (úszott, játszott, hülyéskedett és marhaskodott, evett és ivott), és közben mégis valami mást cselekedett, ám ez sem látszott rajta, csodálatos nő, senki nem tudta még elnyomni, még saját maga sem, én sem, és bár ez néha különös számomra, mégis épp ezt szeretem benne, ezt a szívós és teljesen unpraktikus elnyomhatatlanságot (nem száll ki az autóból, amíg fel nem készült a zárt hely elhagyására, semmiképpen nem indul el addig, amíg a sörét, borát, szilvás unikumját meg nem itta), sürgetni pedig nem lehet, réges-rég betiltotta a sürgetést, mindenki számára betiltotta, és amikor az utolsó estére megfőztem a borsos (fehérborsos, zöldborsós és fehérboros) tokányomat, nagyot evett belőle, és azt mondta: *akár a krumplipüréd, remek és borsos, drágám.*

07. 31. • A következő héten itthon voltam, jórészt azért, mert krónikus hasmenés gyötör, *diaré*, ahogy az orvosi latin mondja, nem beszéltem róla neked eleget, de krónikus hasmenés gyötör az agyműtétem óta, pontosabban azóta, hogy kiújult a daganat, de ők megfékeztek egy nagyon hatékony gyógyszerrel, infúzióban kaptam minden második héten, egy óra meditatív nyugalom (véres vatták, abból kellett volna csinálnom egy képzőművészeti alkotást, de mindig eldobtam a szennyemet), és aztán jön a fosás, a szapora, a recsegő bélkiürülés, a hasmars, felnőtt ember vagyok, de akár az utcán is, fékezhetetlenül folyik a barna lé, ahogy most is, a foci utáni sör közben rám jött a rosszullét, gyorsan hazamentem, néztem bambán valami filmet, már nem emlékszem, hogy melyiket, aztán odahánytam a gyomortartalmat a tévé előtt álló dívány elé, összelapátoltam, felmostam, de a szag azért megmaradt, aztán lefeküdtem a szivacságyra, és nemsokára összeokádtam az előszobai tükörfal előtti szőnyeget, lapát, felmos, marad a szag, közben folyamatos fosás, ide-oda fröccsen az az anyag is, vagy odaérek vagy nem, nincs is annyi alsónadrágom, és aztán a végső roham: hátul bélürülés, elől hányás, iszonyatos tócsák a szivacsokat védő szivacsfedőn lévő gumis lepedőn, le se takarítom, visszaköltözöm egy pléddel a tévé előtti bőrdíványra, iszonyatos a bűz, minden nedves, de valahogy mégiscsak elalszom, és aztán délelőtt egy *domol* márkájú *Teppich- & Polsterreiniger*-rel (*Zur Auffrischung & Reinigung von Teppichen und Polstern*)

majdnem mindent átítatok a lakásomban, a határfok rossz, a szag – szerintem – mégis enyhül, másnap pedig elmegyek egy magánklinikára (egy vagyonba kerül, de immár tényleg betelt a pohár, vagy kiürült, ugye), megkeresem a gastroenterológusukat, mindent elmondok, ő is mindent elmond, rengeteg széketminta, hasi UV, ezer kiegészítő vizsgálat, aztán majd jöjjenek vissza ekkor meg ekkor, és értem én, hogy nem vagyok már fiatal, de nem akarom azt, hogy orvosról orvosra meg patikáról patikára járjak, és akkor az legyen az én életem, hogy járok és fizetek, járok és fizetek, és alkotni ki fog, meg mikor, túl kell emelkednem ezen a problematikán – a hosszú életkor értékei kétesek.

07. 21. • És Tomajban az is volt, hogy láttam egy kislányt a főtéren, a Bazalttemplom előtt, a testvéreivel meg a barátaival nyeletlenkedett, olyan korú lehetett, mint te azon a képen, ami keresztben kettétört, de én összeragasztottam cellulusszal, aztán beszkeneltem, és egy neten talált programmal kiszíneztem, a háttérben szőlőlevelek dzsungelé, előtte egy szék, terítők és takarók vannak ráterítve, az ülőkéje egy lavór, víz van benne, mosószeres víz, gondolom, bár lehet, hogy ti a Pozsonyi utca 50-ben mosószappant használtatok, mosol benne valamit, kék színű és csíkos az ujjatlan ruhácskád, nagyon nevesz a szintén kék és kockás turbánod alatt, négyéves lehetsz, talán öt, 1942-ben vagy 1943-ban járhatunk, pimasz kis szemed van, a mosolyod cinkos, és olyan nyíltság van benned, ami egész egyszerűen megokolhatatlan, eddig még csak-csak, de most háború van, utána pedig egy vagy több olyan világ jön, amit még az ellenségeimnek sem kívánnék, és te mindet meg fogod élni, és én mégsem tudom, hogy milyen lehettél kisgyerekként, néhány történetet elmeséltél, de azon kívül semmi, nézem a képet (én színeztem ki, vagy egy algoritmus, nem sok köze lehet a valósághoz), megpróbálom elképzelni, milyen lehetett, amikor reggelente eljártál az iskoládba, majdnem ott áll, annál az evangélikus templomnál, ahol később megesküdtél, egyedül mentél vagy a barátaiddal, ismertek-e az arra lakók, Évike, a rendőr lánya, milyen szép kislány, köszöntél-e nekik, volt-e táskád, vagy csak összeszíjaztad a könyveidet, ki volt az osztályfőnököd, volt-e egyáltalán, soha nem fogom megtudni, vagy csak ezer év múlva, amikor majd felébresz a sírodból, akkor talán majd válaszolsz, ezekre a kérdésekre is, amiket nem tettem fel neked, és hát nem is tudom, hogy mire használnám a válaszaidat, mire kellenek ezek nekem, *cui prodest*, kinek van haszna belőle, hát, talán senkinek, és engem mégis érdekel, nézem a képet, nézem a tomaji kislányt, eszelősen meleg van, a gyerekek fogócskáznak, odarohannak a Bazalttemplomhoz, nagy a rikoltozás, be akarnának menni, de nem tudnak, mert az ajtón van egy számukra kinyithatatlan vasrács, rángatják, nem nyílik, húzogatják, úgy se, sikoltozva elszaladnak.

08. 04. • És amikor, nagy kitüntetés, eljött hozzám a főszerkesztő asszony, kérésére főztem neki egy jó nagy lábos zöldbalevest (négyyszer szedett magának, pedig téged meg sem kérdeztelek a receptről, majd legközelebb viszek neki valamennyit egy jókora befőttés üvegben), volt a rántásban némi őrlött paprika, a levesben pedig a zöldbab mellett sok zöldség, tejföl és ecet, kanalaztuk az ételt (a maradékot a csabai testvéremnek adtam, máig nála van a fedeles fazekam), és közben, a recept kapcsán, eszembe jutott, azt is tudom rólad, az volt az álmod, az egyik a sok közül, hogy szabadon akartál volna repülni, le szeretted volna emelni a házak tetejét, levenni a tetőket és benézni alájuk, megnézni, hogy hogyan élnek az emberek, amikor nem tudják, hogy va-

laki figyeli őket, kicsit összezsugorodtak a figurák, de ez csak javította volna a jó szándékú megfigyelhetőségüket, és azt is akartad, hogy felgyorsuljon a mozgásuk, gyorsabban mozogjanak, mint a valóságban, és hogy legyenek igazi nagy család, nagyszülők, szülők, gyerekek, mindegyik ember a maga helyén, valamiféle kapcsolatban vagy éppen mindenféle kapcsolat nélkül, de érdekeltetek volna a párok is, a magányos emberek is, hiszen hát éppen az érdekelt volna, hogy az emberek, *valójában*, úgy élnek-e, ahogy mondják, vagy éppen nem, ezt a *valójábant* kerested volna, meg akartad tudni, hogy mi a *tényleges* helyzet az emberek életével, és azt is mondtad egyszer, hogy a Mennyorszában azt fogod majd kérni, hogy visszamehess az időben, és a régi Békéscsabán a kicsi kezdeddel felemelhesd majd a házak tetejét, hogy benézhess alájuk, ha már az életedben ez nem adatott meg neked, pedig mennyire akartad ezt a makettvilágot, ezt az elérhetetlenül gyönyörű Märklin-múzeumot, a titkos betekintés enyhe fölényével vagy hatalmával, pedig a saját hatalom egyébként nagyon ritkán érdekelt, talán csak a családon belül, és aztán visszatenni a házak tetejét, repülni tovább, tudni már az emberekről mindent, és aztán rezzenéstelenül rájuk köszönni az utcán, *jó napot kívánok, Jani bácsi, pá, pá, drága Zsuzsi*, semmiféle okuk nem lesz a gyanúra, pedig te már mindent, minden emberileg lehetségeset tudnál már róluk: prózai tudás lenne ez egy vidám, semmit sem akaró uralomhoz.

08. 11. • És az is borzasztó volt (nem meséltem róla neked, pedig nagyon mély nyomokat hagyott bennem), amikor a gimnáziumi osztály fiai egy szombati estén elindultak a Rózsafába, videodiszkó, 1980-ban, örület, még katonakoromban is elmentem egyszer-kétszer, és aztán dicsekedtem vele a laktanyában, *ne tudjátok meg!*, a gimnáziumban az Olvasó nevű kocsmában találkoztunk, elvileg a színészeknek alapították a helyet, közvetlenül át lehetett jönni az öltözőkből, a név pedig ironikus lehetett, hiszen hát ott senki sem olvasással foglalkozott (a katonaság idején rum-feketekávésör és sok-sok cigaretta volta az adagom, ültem a széken, és élveztem, ahogy lassan előnt a háború előtti alkoholbéke), fél pálinka és korsó sör volt a starter szett, némelyeknek kettő, aztán átmentünk a Pikk Dámába, ott is ugyanez, majd a Borozó, némelyeknek ott már csak sör, később, az Akasztott Ember környékén, a Falatozó, jöhettek az unikumok, haladtunk a vasútállomás felé, mintha az lett volna a végső cél, és már a Kitérőnél jártunk (csak te hívtad így, meg a családod, mert régen az egypályás városi kisvasút ott térhetett ki a másik szerelvény elől, nyoma sincs az egésznek, számotokra mégis megőrizte a név, most a mindent felfaló Csaba Center terpeszkedik ott), volt ott is egy ótvaros kocsmá, becenevén a Becsületsüllyesztő, valami rom az 1930-as évekből, sör vagy málnaszörp, és ott, éjfél felé járhatott már, lassan elkezdett kiderülni, hogy valójában senki sem tudja, hogy hol a fenében is van az a kibaszott Rózsafa nevű videodiszkó, a csabai ismerkedős & verbunkos világ kellős közepe, az emberek röhögtek és sírtak, a kemények és erősek alaposan lebaszták az összes többit, *hát hová indultatok ti, büdös parasztok*, a ravasz kicsik visszaszóltak, *miért, te mit tudsz, te se tudsz semmit*, csak néhány koraéretten ironikus, cinikus vagy szarkasztikus fickó engedte meg magának, hogy röhögjön az egészen, hirtelen ráláttak tinédzserkoruk borzalmaira, valahonnan távolról nézték, ami akkor történt, *csak ezt ne, csak ezt ne add, Uram*, aztán lassan elindultak mind hazafelé, az ostoba, kivilágítatlan éjszakában, és most én is csak azt akartam, hogy tudd: ilyen volt nekünk akkoriban az a híres éjszakai életünk.

08. 13. • Vasárnap este megittunk két korsó sört Hannával, búcsúeste volt ez, hiszen nemsokára elutazunk, ő pedig el akarta mondani, hogy mire jutott a nehézségei után, melyek számosak: nem vették fel egyik egyetemre sem, pedig az SMS-t pozitív jelzésnek vette, ám ez tévedésnek bizonyult, egy hét búskomorság, tehetetlenség és szégyen, csak utána kezdhették el gondolkodni, tartottunk (soha nem gondoltam, hogy le fogom ezt írni:) *családi kupaktanácsot*, Fannika Zoomon jelentkezett be, mindenki nagyon óvatosan elmondta a magáét, ő mit tenne ebben az ótvaros helyzetben, mindenki sírt és nevetett, alig lehetett megtalálni a jó hangot, hiszen mindenki tudta, hogy Hanna soha többé nem akar fizikai munkát végezni, ahogy annak idején én sem akartam a Barnevál után, fontos volt ez az önismereti lépés, soha többé fizikum, ő egy budapesti művészmoziban volt büfés, ott gyűlölte meg végérvényesen a negyvenkilós zsírtárolók cipelését, föl a pincéből, *soha többé semmi ilyesmit*, és most csak les, mi legyen, hová menjen, össze kellene raknia a saját életét, nagyon nehéz feladat ez neki meg mindenkinek, praktikum és emberi méltóság néha nehezen összeegyeztethetőek, és most hallgatom, arra jutott, hogy mindenképpen dolgoznia kell valamiféle, semmiképpen sem fizikai munkát, rész-munkaidőben!, beadta a jelentkezését vagy egy tucat helyre, életrajzzal, képpel, motivációs levéllel, jógázni is akar, ez egy mánia nála, nem vitatom, hiszen hát én csak figyelek, kell az angol is, Pesten fog élni, de a jó tanára Szegeden van, a neten fognak együtt dolgozni, aztán jövő májusban emelt szintű érettségi, Kredenc Műterem, ötvös képzés, öt tag, tizenhat alkalom, hogy felkészüljön a MOME tárgyalkotó szakára, és aztán az egyetem preMOME képzése, ez lenne az élete, el is megyek a mosdóba sírni, munka + idegen nyelv + konkrét felkészülések: ez lenne az a híres élet?, ebből állna össze?, pedig közben a szerelemre vágyik meg családra, együtt gazdálkodnának, és jönnének hozzájuk az emberek, hiszen hát a végső terv az, hogy kint élne a családjával egy tanyán, egy távoli helyen, egy indonéz szigeten, teszem azt Balin, és semmiképpen sem ezen a számára alig-alig létező, nyomorult Magyarországon.

08. 16. • És aztán elmentünk a Duna-deltába, harminchat órás vonatút után a Sárkányölő Szent Györgyről elnevezett falu volt a végállomás, a feudalizmusukra azonnal rátelepedett a vadkapitalizmus, a településen csak földutak vannak, másfél kilométert kell masírozni a forró homokban, hogy eljuthass a Fekete-tengerig, és most csak annyit akarok elmondani, hogy egyetlen tisztességes házat találtunk a faluban, arra jutottunk, hogy egy angol ember él benne, ötven év körüli, magányos férfi (*Philip*), aki a Delta madarait, elsősorban a gólyatöcs nevű lényt kutatja, csak a könyveket meg a netet használja (már románul is megtanult), mert undorodik a természet közvetlen kutatásától, hiszen a természet annyira *részvétlen*, megvette ezt a régi nyaralót, kívül mindent meghagyott, hogy óvatosan szűrje az emberek szemét az épület, de belül teljesen angolossá tette a teret, minden szobában külön bekapcsolható légkondicionáló, tökéletes netes és televíziós ellátottság, három kandalló is van, a lábát ki nem teszi az épületből, csak délután hat és hét óra között, amikor egy Mercedes-terepjáró érkezik érte, és kiviszi a tengerpartra, jár a taxi motorja, amíg a férfi úszik, kell neki a testmozgás, egyébként munkásai vannak, van kertésze, takarítónője (mindennap eljár hozzá), élelmiszer- és italbeszerzője, a ruháit és a könyveit a neten vásárolja meg, egy barátja van, egy Tulceában élő másik brit (*Oscar*), néha el is jön, ide bújtak el, az Isten háta mögé, egy régi, jó szándékú bűnük elől, tudják, hogy utol fogják érni őket, előbb a tulceai ember hal meg,

aztán a szentgyörgyi férfi körül is megszorul a hurok, meg is ölik (mesterlövész végez vele a tengerben, a taxis – állítólag – észre sem vette), elkezdődik a nyomozás, van egy elnyomott és kiégett, de nagyon szívós rendőrtiszt a helyi őrsön (*Bogdan*), van egy segítőtje (*Marianne*), és mire a taxis, a kertész, a takarítónő, a beszerző, a postás és maga a tulceai férfi is gyanúba kerül, majd felmentetik, Bogdan és Marianne végre utoléri az előtörténetet (valamilyen értelemben kémes sztori lesz), és megbüntetik Philip és Oscar gyilkosait, használható regényötlet, egyszer majd megírom, öröme lesz, ha van olyan az irodalomban, és egyszer majd felolvasom neked, remélem, örülsz majd neki.

08. 24. • A hazatérés után este hatkor kerültem ágyba, gondoltam, alszom egyet fél nyolcig, de csak éjfélkor ébredtem fel, azt se tudtam, hol vagyok, melyik airbnb-ben, Tulceán, Sulinán vagy Sfântu Gheorghe-én, aztán rájöttem, hogy otthon vagyok, még ha irreális ez az ébredési időpont, és hogy azt álmodtam, újra Törökszentmiklóson vagyunk, ahol az első anyósoméék laktak, ti talán csak egyszer jártatok ott, épp akkor érkezünk meg egy hosszú nyugat-európai útról, csöves hátizsákok, harminchárom napos éhezés (napi adag: 1 db baguette, 1 fürt szőlő, néhány olívbogyó, 1 palack Lacryma Christi-hamisítvány), amikor elmentetek, nagyon fáj, hogy nem vittetek magatokkal, de most újra együtt vagyunk, éjszaka van, és újra ott van mindenki, a Bartók és a Zengő utca kereszteződésénél (életem kitüntetett pontja, számos nagy beszélgetés helyszíne), a Zengő utca 4. előtt, ott áll az anyósoméék háza, az utca pedig egy hajdani kovácsról kapta a nevét, kalapácsütéseitől állandóan zengett az a széles sikátor, ott állunk a ház előtt, a teljes békéscsabai (jaminai) családom, a tanyai nagyszüleim, pedig a nagyapát sohasem láttam élőben, meg a Pozsonyi utcaiak is, ott vannak az éppen aktuális barátnőink is, de az igazán érdekes az, hogy az apám és te, édesanyám, sokkal magasabbak és soványabbak vagytok, mint a valóságban, olyanok, mint (ha láttad, ha nem) a na'vik az *Avatarban*: nagyjából három méter magasak, a színetek kék, izmos farkatok a térdhajlatig ér, apám nagyon magyaráz valamit, közben a betonra meg az égre mutogat, te pedig kiterjeszted a karodat, beburkolsz és eltakarsz bennünket, mint egy hatalmas ernyővel, olyan az egész, mint az a régi valóság, amikor apám megőrült, vagy inkább annak *égi mássa*, és én nem szoktam értelmezni az álmaimat, minek is tenném, nem vagyok én Freud, ő tényleg nagyon értett ehhez a dologhoz, de ahogy ránézek erre az álmombéli jelenetre, arra is hasonlít ez az egész, ahogy az emberek az ufók megjelenését vagy Jézus Krisztus második eljövételét várják, egyszerre vizsgálják a földet és az eget, rettegnek és rajonganak, tudják, hogy számukra nemsokára mindennek vége lesz, vége a családjuknak, az életüknek, a vágyaiknak, és az apokalipszis után eljő majd a Sátán ezeréves disztópiája.

Kedves Olvasóink!

A Kortárs folyóirat aktuális számát az **Írók Boltjában**, valamint az alábbi helyeken biztosan megtalálja:

Budapest: Árkád (Relay és Inmedio), Blaha Lujza tér (Relay), Boráros tér (Relay), MOM Park (Inmedio), Nyugati téri aluljáró (Relay), Széll Kálmán tér (Relay), **Debrecen:** Árkád Fórum (Inmedio), **Eger:** Széchenyi út (Inmedio), **Győr:** MÁV váróterem (Relay), **Miskolc:** Szinvapark (Inmedio), **Solymár:** Auchan (Inmedio), **Sopron:** Széchenyi tér (Inmedio), **Szeged:** Dugonics tér (Inmedio)
